

Skålar, tonår och Högre utbildning

Anders Sonesson

I år gick *Högre utbildning* in på sitt sjätte publiceringsår. Detta firade vi i samband med konferensen NU2016 i Malmö och hade bjudit in alla publicerade författare samt våra granskare. Långt ifrån alla hade möjlighet att närvara men det var mycket roligt att få träffa några av dem som gjort tidskriften möjlig. Den skål vi utbringade vid sammankomsten vill vi här därför utsträcka till alla som skickat in bidrag, granskat och arbetat med tidskriften sedan den sjosattes hösten 2010.

Som vi berättade i förra ledaren (nr 3, 2015) har redaktionen påbörjat en studie av tidskriften och vid NU2016 presenterade vi en del preliminära resultat, bland annat från den enkät som skickades ut till alla publicerade författare i början av året. Vi vill här passa på att tacka alla som tog sig tid att besvara enkäten och därigenom bidrog till ett mycket intressant material. I vår pågående analys intresserar vi oss för karaktären på det som publicerats men vi vill även veta mer om vem som skrivit och för vem samt varför man skrivit och under vilka villkor. Vi försöker också förstå *Högre utbildning* och dess publicering i relation till andra sammanhang och arenor för kunskapsbildning om högre utbildning. Det är en spännande tid för oss i redaktionen och vår introspektion kanske kan ses som ett utslag av att tidskriften med fem utgivningsår bakom sig nu har lämnat sin barndom. Kanske är vi just nu i ett slags egocentrisk tonårsfas och då brukar det ju alltid vara spännande att se vad som kommer ut i andra ändan och vi hoppas snart kunna dela med oss av resultat och slutsatser.

Innan vi presenterar våra nya bidrag vill vi ta tillfället i akt att tacka Berit Eika som avgående redaktionsrådsmedlem och i samma andetag hälsa Lars Geschwind välkommen som ny. Andra förändringar är att vi från och med nu presenterar författarna i slutet av varje bidrag.

I detta nummers första artikel *Rum på campus i högre utbildning – didaktisk design och handlingsutrymme* skriver **Leijon** om det fysiska rummets betydelse för lärande och undervisning. Detta är ett ämne som diskuteras mycket, inte minst i samband med de stora ny- och ombyggnationer som sker eller planeras vid landets lärosäten. Ofta hörs stora ord och förväntningar är höga på att ett bättre och annorlunda lärande ska byggas fram, men sällan är diskussionerna forskningsunderbyggda. Leijons empiriskt baserade artikel om studenters och lärares agerande och interaktion i rummet är därför välbehövlig.

Precis som den förra författaren tar **Månsson & Norgren** tag i en fråga som det finns många starka åsikter om, men mindre empiri, nämligen den om drift vid tentamensrättning. Oron för att bedömningen driver från första tentan till sista i högen har nog de flesta lärare känt och bedömningsdrift diskuteras ofta i samtal om examination och studenters rättsäkerhet. I artikeln presenteras en statistisk analys av över 2500 enskilda tentamina under 12 år inom en och samma kurs.

Wolrath-Söderberg diskuterar seminariet som en plats där vi å ena sidan förväntas skolas in oss i disciplinens teori och sätt att närma sig frågeställningar men å andra sidan också förväntas utveckla vårt kritiska tänkande och vår förmåga att ”tänka nytt och tänka om”. Författaren argumenterar utifrån retorikens toposlära för en seminariemodell som bygger på perspektivering och som har syftet att möjliggöra perspektivbyte.

Detta nummers sista artikel är författad av **Bergmark & Westman** och har titeln *Ökat studentengagemang genom delaktighet och inflytande i högre utbildning: studenters och lärares samskapande av undervisningens innehåll och genomförande*. Artikeln är tidigare publicerad i *International Journal for Academic Development* (Taylor & Francis) och författarna har med tidskriftens och förslagets tillstånd översatt och anpassat texten till *Högre utbildning* och vi har därefter genomfört vår egen granskning. I artikeln diskuteras studenters och lärares samskapande av undervisningens innehåll och form i syfte att bland annat öka studenternas delaktighet. Såväl studentreflektioner som lärarintervjuer används för att bättre förstå vilka möjligheter och utmaningar denna demokratiska form för undervisning och lärande, som både utmanar traditionella lärar- och studentroller samt strukturer i undervisningsorganisationen, kan innebära.

I **Ullers** reflektion *External funding of doctoral education* diskuteras hur det stora beroendet av externfinansiering för forskning och forskarutbildning som återfinns inom många ämnen innebär spänningar mellan forskarutbildningens mål och de forskningsprojekt som utbildningen måste rymmas inom. Författaren konstaterar att vissa traditionella värden för forskarutbildningen riskerar att gå förlorade och att den externfinansierade forskningens villkor skapar mer komplexa roller för doktorander och handledare. Med detta som bakgrund lyfter författaren ett antal viktiga frågor kring utbildningens utformning, innehåll och bortre mål.

Vårt första goda exempel är från Åbo akademi och har titeln *Att utveckla undervisningen tillsammans – Ett praktiskt exempel*. Här beskriver **Lundberg, Nyström & Lindström** hur man arbetet för att skapa en systematisk och långsiktig utvecklingsprocess som stöd för den pedagogiska verksamheten. Den modell som utvecklades och som här presenteras gavs namnet *Lärande i fokus*.

Det andra goda exemplet relaterar till det stora behovet av att överbrygga avstånden mellan teori och praktik, övning och autenticitet, samt högskola och samhälle. I *Att göra bok på Socionomprogram* beskriver **Larsson & Lundälv** hur studenter på Socionomprogrammet författat texter som först diskuterats på examinerande seminarier och sedan redigerats och publicerats i antologiform. I processen har bland annat bokförläggare, funktionshinderorganisationer och lärare deltagit.

Nr 1, 2016 avslutas med en debattartikel författad av Ulla Riis, som är medlem i tidskriftens redaktionsråd. **Riis** läser högskolelagen och ställer frågan *På vilken vetenskaplig grund och utifrån vilken beprövad erfarenhet?*

Glad sommar!

REFERENSER

- Bergmark, U., & Westman, S. (2016) Co-creating curriculum in higher education: promoting democratic values and a multidimensional view on learning. *International Journal for Academic Development*, 21(1), 28-40